

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Gfv.VI.30.009/2026/2.

A tanács tagjai: Simonné dr. Gombos Katalin a tanács elnöke

Dr. Tibold Ágnes előadó bíró

Dr. Döme Attila bíró

Dr. Farkas Antónia bíró

Dr. Madarász Anna bíró

A felperes: cég1 (cím1)

A felperes jogi képviselője: Dr. Csaba Árpád ügyvéd (cím2)

Az alperes: cég2 (cím3)

Az alperes jogi képviselője: Dr. Kovács Péter András ügyvéd (cím4.)

A per tárgya: szerződés érvénytelensége

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Győri Ítéltábla Gf.II.20.074/2025/6/I. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:

Székesfehérvári Törvényszék 8.G.40.236/2024/4-I. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételi számlájára – 700.000 (hétszázezer) forint meg nem fizetett felülvizsgálat engedélyezése iránti eljárási illetéket.

Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat engedélyezése szempontjából lényeges tényállás

[1] A felperes alapítója, az cég3 (a továbbiakban: a felperes alapítója) hozzájárult ahhoz, hogy az általa létrehozott projektcég, a felperes az alapító helységi ingatlanán egy ún. csúcskazánház létesítsen, az ehhez szükséges felépítményt ott felépítse, a hőtermelő létesítményt elhelyezze. A felperes és az alapító között bérleti szerződés jött létre azzal, hogy a felépítményt később külön kivett ingatlanként kezelik, és előbb szerződéses jogcímen fizet a felperes az alapító részére földhasználati díjat, majd, ha a felépítmény önálló ingatlanként bejegyzésre kerül az ingatlan-nyilvántartásba, akkor a felperest jogszabály alapján illeti meg a földhasználati jog, és ezért ő földhasználati díjat fog fizetni. A felperes projekttársaságként nem kapott banki hitelt, a csúcskazánház létesítésére vonatkozó beruházást az cég4-től (a továbbiakban: cég4) és a cég5-től kapott kölcsönből finanszírozta. A csúcskazánház elkészült, és helységi lakosságának téli fűtését részben ezen objektum biztosította. A földhasználat tárgyában azonban az érdekeltek nem kötöttek szerződést, és a felépítmény az ingatlan-nyilvántartásban sem lett önálló ingatlanként feltüntetve.

[2] 2019. január 22-én a felperes mint kötelezett és az cég4 mint jogosult között vagyont terhelő vételi jogot alapító szerződés jött létre a csúcskazánház építmény és az abban működő berendezések tekintetében a felperes által elismert és az cég4-t megillető mindösszesen 223.725.839 forint követelés biztosítására. A termelőeszköz vételáraként legfeljebb 250.000.000 forintban állapodtak meg azzal, hogy az cég4 az opcióból eredő jogait harmadik személyre átruházhatja és a vételár beszámítás útján is teljesíthető.

[3] A felperes alapítója 2018. február 15-én felszámolás alá került. A felszámolási eljárás keretében értékesítésre meghirdetett ingatlant a perben nem álló cég6 (a továbbiakban: vevő) vásárolta meg 2020. június 29-én 55.000.000 forint vételárért. Az adásvételi szerződésben az eladó tájékoztatta a vevőt, hogy az ingatlan vonatkozásában a telek és a rajta álló épület tulajdonjoga elválik, ezért a földtulajdonost az épületre, az épület tulajdonosát a földre elővásárlási jog illeti meg, ugyanakkor az elővásárlásra jogosult úgy nyilatkozott, elővásárlási jogával nem kíván élni.

[4] Az ingatlan-nyilvántartás adatai szerint 2020. július 28-ig az ingatlan tulajdonosa a felperes alapítója, ezt követően pedig 2020. július 28-tól 2020. november 19-ig a felszámolási értékesítési eljárásban tulajdonjogot szerző vevő volt. A felperes a vevővel 2020. június 29-én megkötött adásvételi előszerződést követően a 2020. november 17-i szerződéssel megszerezte a perbeli ingatlan 1857/5593 tulajdoni hányadát.

[5] 2021. április 22-én a felperes, az cég4 és az alperes között vételi jogot átruházó „Jogátruházási Megállapodás” jött létre, amellyel az cég4 a csúcskazánházra vonatkozó vételi jogát az alperesre ruházta a felperes jóváhagyásával. Ugyanezen a napon a felperes és az alperes „Energiatermelő létesítmény Adásvételi Szerződés” megnevezéssel adásvételi szerződést kötöttek. A Megállapodás szerint a 2010. decemberében üzembehelyezett csúcskazánház technológiát magába foglaló erőművi épületet a kiszolgáló egységekkel együtt a felperes 215.000.000 forint vételár ellenében – tényleges pénzmozgás nélkül, kompenzáció alkalmazása mellett – az alperesnek értékesíti.

[6] 2021. április 30-án a felperes mint eladó és az alperes mint vevő külön ingatlan adásvételi szerződést kötöttek a helységi belterület helyrajzi szám 1 ingatlan 1857/5593 tulajdoni hányadára. A szerződésben rögzítették, hogy annak nem része a földterületen

található kazánházi felépítmény. Az ingatlanhányad vételárát 23.000.000 forintban határozták meg.

[7] 2021. május 4-én a felperes és az alperes pénzügyi kompenzációs megállapodást kötöttek. Rögzítették, hogy a felperesnek az alperessel szemben 100.121.000 forint tőkeösszegű kölcsön- és további 122.811.329 forint földgáz szállítással kapcsolatos szállítói tartozása áll fenn. Az egymással szembeni esedékes tartozásaik egybeszámításával úgy nyilatkoztak, hogy a felperesnek az alperes felé minden kötelezettsége megszűnt, azt kiegyenlítettnek tekintik. Az alperesnek a felperes felé a kompenzációt követően 15.067.671 lejárt tartozása van, amelyből 2.149.537 forint a felperes részére 2021. május 5-ig esedékes.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[8] A felperes módosított keresetében elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy a 2021. április 22-én létrejött „Energiatermelő létesítmény adásvételi szerződés” – jogi lehetetlenség miatt – érvénytelen. A Győri Ítélőtábla az elsődleges keresetet – a Székesfehérvári Törvényszék 8.G.40.065/2023/31-I. számú elsőfokú ítéletét megváltoztatva – a Gf.II.20.109/2024/7/I. számú jogerős részítéletével elutasította.

[9] A jogerős részítéletet követően folytatódó perben a felperes – kizárólag az eshetőleges keresetek elbírálásának kért sorrendje tekintetében megváltoztatott – hat, eshetőleges keresethalmazatból álló keresetét fenntartotta. A módosított sorrend szerinti, elsődlegesen a csődlezárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 40. § (1) bekezdés *a*) pontjára, és másodlagosan, a Cstv. 40. § (1) bekezdés *b*) pont első fordulatra alapított keresetében a felek között 2021. április 22-én létrejött – és 2021. május 4-én a Pénzügyi Kompenzációs Megállapodással módosított – „Energiatermelő létesítmény adásvételi szerződés” érvénytelenségének megállapítását, és az eredeti állapot helyreállítását kérte akként, hogy a bíróság állapítsa meg, miszerint a felperes kizárólagos tulajdona 800.023.000 forint értékben a helység1, cím5 szám alatti felépítmény épület a keresetben részletesen megjelölt tartozékokkal együtt. Harmadlagosan a szerződés hatálytalanságára, negyedlegesen tilos szerződésre, ötödlegesen a Cstv. 40. § (1) bekezdés *b*) pontjának második fordulatra, hatodlagosan nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközésre alapítottnan kérte az érvénytelenség megállapítását.

[10] Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az első- és másodfokú ítélet

[11] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy a felperes és az alperes között 2021. április 22-én létrejött „Energiatermelő létesítmény Adásvételi Szerződés” megnevezésű szerződés érvénytelen; ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[12] Az elsődlegesen elbírálni kért, a Cstv. 40. § (1) bekezdés *a*) pontjára alapított kereset kapcsán alaposnak találta azt a felperesi hivatkozást, hogy az érintett cégek névl meghatározó befolyása alatt működtek, emiatt az ingyenességet és a rosszhiszemőséget vélelmezni kellett a Cstv. 40. § (3) bekezdése alapján, és az alperes e vélelmet nem tudta megdönteni. Rámutatott arra is, hogy miután a szerződés szerint a vételár megfizetésére kompenzáció útján került sor,

a felperes vagyonából kikerült vagyontárgy helyébe nem lépett aktív vagyon, márpedig a Cstv. 40. §-a alapján indított perekben nem a vagyon számviteli értelemben vett csökkenésére, hanem az aktív vagyon csökkenésére kell figyelemmel lenni, ez pedig bekövetkezett. Az elsőfokú bíróság a felperesnek a jogkövetkezmény alkalmazásaként az eredeti állapot helyreállítása iránti kereseti kérelmét azért utasította el, mert az érvénytelenség általános jogkövetkezményeként – a bíróság erre vonatkozó rendelkezése nélkül is – a tulajdonjog a felperest illeti továbbra is.

[13] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helyes indokaira utalással helybenhagyta.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem

[14] A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, egyúttal felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet, utóbbit a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 409. § (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjára, valamint a (3) bekezdésére alapította. A felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan az első- vagy a másodfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte. Állítása szerint a jogerős ítélet sérti a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló Európai Parlament és a Tanács 1215/2012/EU rendelete (2012. december 12.) 1. § 4. cikk (1) bekezdését és 25. cikkét; a Pp. 41. §-át, 42. §-át, továbbá a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 5:14. §-át, 5:15. §-át és 5:16. §-át, valamint a Cstv. 40. § (1) bekezdését.

[15] Az alperes a Pp. 409. § (1) bekezdés *a)* és *b)* pontra alapított kérelem kapcsán előadta, hogy „Ezen körben a felperes hivatkozik rá, hogy jelen perben az alperes közhatalom gyakorlásával kapcsolatosan felmerült kárait érvényesíti. A károk olyan alperesi magatartással ok-okozati összefüggésben álltak elő, amelynek jogsértő jellegét közigazgatási bíróság jogerősen megállapította. Ezen körben a jogsértés mellett a felróhatóság az, ami a jogsértés kapcsán előállt károk érvényesíthetőségét nagyban befolyásolják. Önmagában már a jogellenesség igazolása sem egyszerű, azonban a felróhatóság körében meghatározott – ha nem is objektív – de legalább pozitív mérce vonatkozásában felállított iránymutatás alapjogi garanciák valós érvényesüléséhez elengedhetetlenek. Ilyen jellegű precedensképes döntés – legfeljebb negatív oldalról való megközelítésben (mi nem felróható, mi nem alapoz meg kártérítési felelősséget) – lelhető fel, egyértelmű körülírása azonban ezen felróhatóságnak hiányzik”.

[16] A Pp. 409. § (3) bekezdésére alapított kérelmében az alperes azt állította, hogy a jogerős ítélet jogkérdésben eltér a BH2018. 122., BH2018. 333., BH2011. 278. és BH2021. 310. számú eseti döntésektől, valamint a Győri Ítéltábla Gf.20.082/2019/11. számú határozatában foglaltaktól.

[17] Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet iratellenesen tartalmazza, miszerint tanúbizonyítási indítványt nem terjesztett elő, ennek ellenkezője a 2023. november 28-án kelt beadványa záró részéből megállapítható. Érvelése szerint mind az indítvánnyal, mind a per későbbi szakaszában előterjesztett beavatkozás iránti kérelemmel a Cstv. 40. § (3) bekezdése szerinti vélelmet kívánta megdönteni, amelyeket a bíróság indokolatlanul és megalapozatlanul utasított el, ez pedig a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését kell, hogy eredményezze.

[18] Hangsúlyozta továbbá, hogy a jogerős ítélet sem tér ki arra, hogy a felek megállapodása illetékességi kikötést is tartalmazott, ezért az elsőfokú bíróság nem járhatott volna el a perben. A másodfokú bíróság azonban csak a joghatóság fennállását vizsgálta, az illetékességet nem.

[19] Kiemelte, hogy a BH2011. 278. számú döntés szerint azt, hogy az építmény a földdel alkotórészi kapcsolatban van-e, nem csupán az építőanyag dönti el, hanem szerepe van ebben a kapcsolat ideiglenes vagy tartós voltának, fizikai jellegének is. Az egyedi körülmények mérlegelésével kell eldönteni, hogy az építmény a föld alkotórésze-e vagy ingónak minősül. Eszerint külön jelentősége van annak, hogy az egyes tartozékok önálló kereskedelmi forgalom tárgyát képezhetik-e. A jelen perben ez döntő fontosságú szempont, hiszen a létesítmény az energetikai szolgáltatások és termelés piacán igen gyakran szerepel önálló ingó átruházás tárgyaként a piaci szereplők közötti ügyletekben. Ezt a szempontot az eljáró bíróságok azonban figyelmen kívül hagyták eljárásuk során.

A Kúria döntése és jogi indokai

[20] A Kúria elsőként rögzíti, bár az alperes a kérelmét a felülvizsgálat engedélyezésének 2026. január 1-től hatályos szabályai szerint terjesztette elő, a Kúria álláspontja szerint a felülvizsgálattal érintett határozat jogerőre emelkedése napján hatályos perrendi szabályok alapján kell megítélni az engedélyezés iránti kérelem szükségességét. Mivel az adott esetben a másodfokú határozat 2025. október 2-án emelkedett jogerőre, így az e napon hatályos szabályok az irányadók. A Kúria ugyanakkor rögzíti, hogy ennek a jelen esetben nincs érdemi jelentősége, mivel a felülvizsgálat mindkét időállapot szerint hatályos szabályok alapján engedélyköteles, és a kérelemben megjelölt engedélyezési okokra – a joggyakorlat egységének biztosítása és a jogkérdés különös súlya, valamint a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltérés – érdemben azonos szabályok vonatkoznak.

[21] A jelen ügyben alkalmazandó, 2025. december 31-ig hatályos Pp. 408. § (2) bekezdése szerint nincs helye felülvizsgálatnak vagyoni jogi perben, ha az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indokolásra utalással hagyta helyben. Tekintve, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indokolásra utalással hagyta helyben, ezért a Pp. 408. § (2) bekezdése, valamint a Pp. 409. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem elbírálása érdekében az alperesnek felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet kellett előterjesztenie.

[22] A kérelemhez kötöttség perjogi szabályából következően [Pp. 2. § (2) bekezdés] a Kúria a felülvizsgálatot kizárólag a fél által megjelölt okból engedélyezheti. Erre figyelemmel az alperes által előterjesztett felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet kizárólag abból a szempontból vizsgálta, hogy az abban előadottakra figyelemmel a jogerős ítélet a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér-e, illetőleg a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása, valamint a jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége miatt az engedélyezés indokolt-e. A felülvizsgálat kivételes engedélyezésének feltételei azonban egyik esetben sem teljesültek az alábbiak szerint.

[23] A Kúria elsőként a mérlegelést nem tűrő Pp. 409. § (3) bekezdésére alapított kérelmet vizsgálta.

[24] A Kúria a Pp. 409. § (3) bekezdése alapján a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a felülvizsgálati kérelemmel támadott ítélet a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér, azaz a jogerős ítélet a Kúria által meghozott, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében (a

továbbiakban: BHGY) 2012. január 1-je után közzétett eseti határozatban kifejtettektől eltérő jogértelmezésen alapul (Gfv.30.454/2022/2., Pfv.20.782/2022/3., Pfv.20.742/2023/2.).

[25] Az alperes által megjelölt határozatok közül a Győri Ítéletábrla Gf.20.082/2019/11. számú, továbbá a Legfelsőbb Bíróság Pfv.20.484/2010/10. számú (BH2011. 278.) határozata e kritériumnak nem felel meg, mert ezek nem precedensek, így a tőlük való eltérés az engedélyezés alapjául nem szolgálhat.

[26] A további referenciahatározatoktól való eltérés vizsgálata kapcsán a Kúria előrebocsátja, hogy – amint arra már több határozatában rámutatott [Pfv.21.294/2022/2., Gfv.30.561/2022/2., Gfv.30.562/2022/2., Pfv.21.323/2022/2. (BH 2023.71.)] – valamennyi engedélyezési ok – így a Pp. 409. § (1) bekezdés *a)* és *b)* pontja, valamint (3) bekezdése tekintetében is – alapvető törvényi feltétel, hogy a fél által az ügy érdemére kihatónak állított jogszabálysértések vizsgálata elvi jelentőségű jogkérdést vessen fel. A felülvizsgálat engedélyezése körében elvi jelentőségű jogkérdésnek az a jogkérdés minősül, amely egy jogszabály rendelkezésének értelmezésével, az alkalmazandó norma alapvető tartalmával és az ahhoz kapcsolódó esetleges jogkövetkezményekkel függ össze [Kúria Pfv.20.675/2022/2., Pfv.21.323/2022/2. (BH2023. 71.), Gfv.30.523/2022/2., Pfv.20.603/2023/2.]. A jogerős ítélettel szemben állított jogszabálysértés megjelölése nem azonos az engedélyezést megalapozó jogkérdés bemutatásával. A felülvizsgálat engedélyezését kérő félnek az általa állított jogszabálysértésből kiindulva kell megjelölnie azt a jogkérdést, amelyre a kérelmét alapítja (Kúria Pfv.V.20.051/2022/6., Pfv.V.20.494/2022/3., Pfv.V.20.556/2022/2.). Emellett nem mellőzhető az engedélyezés iránti kérelemben annak levezetése sem, hogy a felülvizsgálattal érintett jogerős ítéletre figyelemmel, arra vonatkoztatva mennyiben indokolt a Kúria részéről e kérdésben az állásfoglalás, vagyis milyen hatással lehet a Kúriának a jogkérdésben tett állásfoglalása a jogerős ítéletre (Kúria Gfv.30.523/2022/2.).

[27] Az alperes mindezekhez képest a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében csak állította, hogy a jogerős ítélet indokolatlanul és alaptalanul eltér a BH2018. 122. (Kúria Pfv.20.695/2017/14.) számú ügyben hozott eseti döntéstől. Nem jelölt meg azonban a jogerős ítélettel, az annak alapját képező jogszabályi rendelkezések értelmezésével, alapvető tartalmával és az ahhoz kapcsolódó esetleges jogkövetkezményekkel összefüggésbe hozható olyan jogkérdést, amely a felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálása során vizsgálható lenne, és nem adta indokát, hogy az általa állított eltérés miben nyilvánul meg. Az engedélyezés iránti kérelemben e határozatnak minden további magyarázat nélkül csak a BH-ban kiemelt elvi tartalmát idézte [”A Cstv. 40. § (1) bekezdésében meghatározott jogvesztő határidőt elmulasztó felszámoló csak többlétnyállás esetén hivatkozhat az rPtk. szerinti semmisségre.”]. A jogerős ítélet indokolásában azonban nem található e tételmonddal ellentétes jogértelmezés, és ténylegesen sem járt el az első- vagy a másodfokú bíróság ezzel ellentétesen. A bíróságok a Cstv. 40. § (1) bekezdés *a)* pontja alapján állapították meg a perbeli szerződés érvénytelenségét, így az a jogkérdés, amelyben az idézett tételmondat jogértelmezést ad, fel sem merült.

[28] Az alperes hasonlóan járt el a BH2018. 333. és a BH2021. 310. számú eseti döntésektől való eltérést állítva is. Az előbbi határozat a Kúria Pfv.22.161/2017/3. számú részítele, az utóbbi a Kúria Pfv.20.384/2020/6. számú ítele. Az alperes mindkét referenciahatározat esetében minden további magyarázat nélkül csak a BH rezüméjét idézte az engedélyezés iránti kérelmében. A másodfokú bíróság azonban nem fogalmazott meg egyik tételmonddal ellentétes jogértelmezést sem, azok a jogkérdések, amelyekről ezek az elvi megállapítások szólnak, a jogerős ítélet indokolása szerint nem is képezték a másodfokú eljárás tárgyát.

[29] Az alperes által megjelölt referenciahatározatoktól jogkérdésben való eltérés ezért nem állapítható meg.

[30] Az alperes egyéb hivatkozásai pedig, mint a jogerős ítélet indokolásának esetleges ellentmondásossága vagy az illetékességi szabályok megsértése, eljárási szabálysértés megállapítására okot adó hivatkozások, amelyekhez az alperes nem jelölt meg referenciahatározatot, de azokhoz engedélyezési okot sem kapcsolt. A Pp. jelen ügyben hatályos szabályozási rendszerében viszont önmagában az eljárási szabálysértés állítása nem szolgálhat az engedélyezés alapjául. A Kúria hangsúlyozza, hogy a következetes gyakorlata szerint az anyagi- és eljárási szabálysértések vizsgálata már a felülvizsgálat engedélyezése iránti eljárási szakasz kereteit meghaladó, azokon túlmutató, a felülvizsgálati kérelem érdemi szakaszára tartozó kérdés (Kúria Gfv.30.536/2022/2., Gfv.30.168/2023/2., Pfv.30.174/2024/2.). Mindazonáltal a Kúria rögzíti, a felek a szerződéssel kapcsolatos jogvitáik rendezésére a Klagenfurtti Tartományi Bíróság kizárólagos illetékességét kötötték ki. A másodfokú bíróság a Pp. 341. § (3) bekezdése alapján a jelen eljárásban Gf.II.20.109/2024/7/I. számon hozott jogerős részítéletében az alperes valamennyi keresetet érintő joghatósági és (jelen ügyben a joghatósággal szoros összefüggést mutató) illetékességi kifogását már elbírálta, és azt alaptalannak találta, ezért ebben a határozatában arra ismételtelen már nem kellett kitérnie. Az alperes ezen eljárási kifogását ezért a jogerős részítélet elleni felülvizsgálati kérelemben érvényesíthette volna.

[31] Mindezekre figyelemmel a Pp. 409. § (3) bekezdésére alapított felülvizsgálat nem volt engedélyezhető.

[32] Az alperes a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmét a Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* és *b)* pontjára is alapította. Az *a)* pont esetben a Kúria a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása miatt indokolt, míg a *b)* pontra alapított kérelem esetében akkor, ha a fél által állított jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés különleges súlya vagy társadalmi jelentősége miatt indokolt.

[33] Az engedélyezés alapját képező jogkérdés azonban nem tetszőleges, vagy valamiféle módon a jogvita tárgyával összefüggésbe hozható jogkérdés lehet, hanem csak olyan jogkérdés, amelyet maga a felülvizsgálattal támadott határozat vetett fel akként, hogy abban állást is foglalt (Kúria Gfv.30.038/2025/2.). A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem tehát fogalmilag szoros kapcsolatban kell, hogy álljon a támadott jogerős ítélettel. Mindenekelőtt úgy, hogy a fél olyan kérdést fogalmaz meg a felülvizsgálat engedélyezésének alapjául, amelyben a támadott jogerős ítélet konkrétan állást foglalt, és ezt az ítéleti értelmezést lehet a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének céljából, illetve a felvetett jogkérdés különleges súlya vagy társadalmi jelentősége miatt a felülvizsgálat engedélyezésével vizsgálat alá vonni (Kúria Gfv.30.414/2022/2., Pfv.20.216/2024., Gfv.30.063/23/3.). Ennek megfelelően a Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* vagy *b)* pontjára alapított kivételes engedélyezési ok tartalmi kelléke magának az elvi jelentőségű jogkérdésnek az azonosításán, konkrét megfogalmazásán túl annak a bemutatása is, hogy az adott jogkérdésben a jogerős ítélet miként foglalt állást.

[34] Az alperes által a Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* és *b)* pontja szerinti engedélyezési ok körében is megjelölt jogkérdés, vagyis – tartalma szerint – a közhatalom gyakorlásával okozott károk megtérítése esetén a felróhatóság körébe vonható szempontrendszer kérdése, nem tartozik ebbe a körbe. Ez a jogkérdés az ügyben nem merült fel, erről az eljárási bíróságok nem döntöttek, nem is dönthettek a Pp. 2. §-ból is következően. Az eljárási bíróságoknak a jelen ügyben kizárólag abban a jogkérdésben kellett állást foglalniuk, hogy a felperes és az alperes között létrejött adásvételi szerződés érvénytelensége a felperes által megjelölt okok valamelyikéből megállapítható-e, avagy sem. Ekként a felülvizsgálat engedélyezésének ebben a körben is szükséges alapvető feltétele, azaz a jogszabálysértés vizsgálata [Pp. 409. § (2) bekezdés] fogalmilag fel sem merülhet, ezért az előadott jogkérdésben a felülvizsgálat sem

volt engedélyezhető, egyik megjelölt engedélyezési ok keretében sem. Az alperes azonban ezen engedélyezési okok további feltételeit sem igazolta.

[35] A Kúria a Pp. 409. § (2) bekezdés *a*) pontjában szabályozott engedélyezési ok első feltételét értelmezve úgy foglalt állást, hogy az akkor teszi lehetővé a felülvizsgálat engedélyezését, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria jogegységi határozatában, az általa a BHGY-ben közzétett eseti határozatban még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn. A fél az engedélyezés alapjául szolgáló, eltérő határozatokat a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében köteles pontosan megjelölni, első fokon jogerőre emelkedett határozatra azonban nem hivatkozhat. A felülvizsgálat engedélyezésére irányuló kérelem kizárólag másodfokon jogerőre emelkedett vagy legfelsőbb bírósági döntésekre hivatkozhat a vizsgált engedélyezési ok körében, kizárva ezzel annak a lehetőségét, hogy a nem végleges, a perorvoslati eljárás hatására utóbb változó ítéletek alapozzák meg a felülvizsgálat engedélyezését (Kúria Pfv.21.100/2022/2., Pfv.21.274/2022/2., Pfv.20.124/2024/2.)

[36] A Pp. 409. § (2) bekezdés *a*) pont második fordulata alapján, a joggyakorlat továbbfejlesztésének szükségességére figyelemmel a Kúria a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel nem támogatható. Ennek megfelelően ezen engedélyezés iránti kérelem tartalma az engedélyezést megalapozó két feltételnél eltérő: míg a joggyakorlat egységének érdekében a nem egységes bírói gyakorlatot, addig a joggyakorlat továbbfejlesztésének biztosítása érdekében az egységes bírói gyakorlatot és az attól való eltérés indokoltságát kell bemutatni és megindokolni.

[37] A Kúria rámutat, a fentiek alapján a Pp. 409. § (2) bekezdésének *a*) pontja „vagylagos” eseteket tartalmaz, amelyből az következik, hogy a rendelkezés két fordulata egyszerre nem állhat fenn, egyszerre nem képezheti az engedélyezés alapját, mert (az első fordulat értelmében) vagy nincs egységes bírói gyakorlat, vagy (a második fordulat értelmében) van egységes bírói gyakorlat, de az már nem irányadó, nem támogatható.

[38] Az alperes ugyanakkor egyáltalán nem jelölt meg sem eltérő döntéseket (Kúria Gfv.30.282/2023/2.), sem olyan határozatokat, amelyek már kialakult és egységes bírói gyakorlatot mutatnak, azonban annak követése a szintén ismertetni szükséges körülmények változására tekintettel nem támogatható (Kúria Pfv.20.396/2023/2., Pfv.20.782/2022/3., Pfv.20.838/2022/3.).

[39] Mindezek alapján a Pp. 409. § (2) bekezdés *a*) pont első és második fordulata szerinti engedélyezés feltételeinek egyike ezen okoból sem állt fenn, következésképpen e jogszabályhely alapján sem volt lehetőség a felülvizsgálat engedélyezésére.

[40] A Kúria a Pp. 409. § (2) bekezdés *b*) pontjára alapított engedélyezés iránti kérelemmel összefüggésben azt is kiemeli, hogy e rendelkezés szintén az engedélyezésnek két eltérő – vagylagos – feltételét, eltérő esetét öleli fel, ebből következően az eltérő indokolást igényel. Amíg a felvetett jogkérdés „különleges súlya” miatt a jogerős ítélet felülvizsgálatára kizárólag akkor van lehetőség, ha a vizsgált jogkérdés az egyedi ügyön – különleges súlyára tekintettel – túlmutat, és ez a Kúria iránymutatását szükségessé teszi, addig a felvetett jogkérdés „társadalmi jelentősége” miatt akkor indokolt a jogerős ítélet felülvizsgálata, ha a jogkérdés a jogalanyok széles körét közvetlenül vagy közvetett módon érinti. További feltétel, hogy ezekben az esetekben a felülvizsgálat csak akkor engedélyezhető, ha a Kúria az adott jogkérdésben korábban még nem foglalt állást közzétett határozatában (Kúria Pfv.20.750/2023/2.).

[41] A fentiek szerint ugyanakkor az alperes jogkérdést nem fogalmazott meg, és azt sem mutatta be, hogy felvetései túlmutatnak az egyedi ügyön, új típusú ügyekben nagy számban fordulnak elő, és a társadalom széles körét érintenék.

[42] A kifejtettek értelmében a Kúria a felülvizsgálatát a Pp. 411. § (1) és (2) bekezdése alapján megtagadta.

[43] Az eljárás során az alperes illetékfeljegyzési jog kedvezményben részesült, ezért mentesült a felülvizsgálat engedélyezése iránti illeték előlegezése alól. A felülvizsgálat megtagadására figyelemmel a Kúria a Pp. 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése alapján kötelezte az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) bekezdése és 50. § (2a) bekezdés *a)* pontja alapján számított illeték megfizetésére. A polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján tájékoztatja az alperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 1003200001070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára kell megfizetnie, megfizetése során közleményként fel kell tüntetni: a Kúria megnevezését, a Kúria e határozatának ügyszámát és a fizetésre kötelezésre kötelezett adóazonosító számát. A Kúria az IM rendelet 3. § (4) bekezdése alapján figyelmezteti az alperest, ha az illetéket annak esedékességekor nem fizeti meg, az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései szerinti késedelmi pótlékot kell fizetnie.

[44] A végzés ellen a felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés *d)* pontja zárja ki.

A határozat elvi tartalma

[45] A Kúria megtagadja a felülvizsgálatot, ha a fél elvi jelentőségű jogkérdést nem jelöl meg, vagy a megjelölt jogkérdésben a jogerős határozat nem foglalt állást.

Alkalmazott jogszabályok

[46] 2016. évi CXXX. törvény 409. § (2) bekezdés *a), b)* pont, (3) bekezdés, 411. § (1)-(2) bekezdés

Budapest, 2026. február 18.

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Tibold Ágnes s.k. előadó bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró, Dr. Farkas Antónia s.k. bíró, Dr. Madarász Anna s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

Kúria
VI.Gfv.30.009/2026/2

10

S.K.

bíróági ügyintéző